

SÜTŐ CSABA ANDRÁS

Kezdet

Innét indulnak sűrű ködöt öltve magukra,
éjszaka járnak, szépséges hang száll körülöttük,
zengik az aigisztartó Zeuszt meg az argoszi Hérát,
őt, a dicső úrnőt, aki lépked arany sarujában,
s aigisztartó Zeusz lányát, a bagolyszemű Pallaszt,
Phoibosz Apollónt s Artemisz istennőt a nyilakkal,
s azt, ki öelve a földet, meg-megrázza: Poszeidónt,
szent Themisz úrnőt s Aphroditét, ki kacsint a szemével,
és az aranykoszorús Hébet és véle Dionét,
Létót, Íapetoszt meg a görbeeszű Kronosz álnok
lelkét, Hajnalt és a Napot meg a szép Teliholdat,
és Gaiát és Ókeanoszt, a nagyot, s a sötét Éjt,
s mind az örökké élő isten születését.

(Hésziodosz: *Istenek születése*)

Honnét indultak, ki tudja már. Sár volt, esett, épp felszállt a köd, mentek járatlan utakon, csapákat taposva, lyukakat égetve, savtól-lúgtól csöppenő, épp szilárdult testtel, előbb a név, aztán a fájás, a félelem szelídítése, azonos alakra váltva, ruhák, trónus, kiegészítők. Először felnyílt szemek, mélység félelemnek, fájdalomnak, pezsgő öröm kútjai, mohos kőbélés, hegynek a tekintet, akár. Felnéz, megtalálta, lakozás helyét, biztosan tudja, nem lehet más, csak a körben forgó áramlás, a vágató szélhátak, tengerkóc, partizom, barlangok mélye, erdődal, vízfonák, felskiccelt, beszédbe fagyó alakzatok, idővel, időt veszelve, górcső híján, mindig és sohasem ott. Honnét indultak, elmondja mind, ki tudja már.

jártak éjszaka jártak nappal mind közül tartotta
egy az eget egy az aljára került másokkal
vegyben járva adta mélység díszben fürdő
járatlan sötétjét mások lettek mássá

lettek máshová arany csillog kettévált
sötétben saruját oldja lerúgja ülni készül
íját feszíti más oldalára fordul verseng
a futkosó fénnel zápor oldja a port

új kötésbe zárja felejtí őket sorban
ki zengi a dicsőséget a hajnal
omladékán fél térden vakon
motoszkál a köré gyűlt szomjúsággal

lehet hogy eddig is felettünk volt a tenger
biztos nem tudható nagy szőke hullám
faldossa elejét nyeli a végét nézi az első
sarló szélesre hagyott szürkére hűlő vasát

lódul ezüst kanyarja a csillagot égre ragasztó
szélben vér száll ó csepeg és fojtogató testek
rázkódnak alakokká bő világ és mind e suhintás
kezdeteit hallás és szaglás ágybeli kékjén
úgy vörösül hogy egyszerre ölt alakot másokban
úgy vérzik úgy veszít hogy estében hullásában is teremt
ez az igazi vitalitás sebekből élet osztódnak sokasodnak
válluk fölé eget tart az otthagytott állj alá s megtudod
dérrel dermedő nagy próbák hű idejét látni
vissza eltévedt patakok nádfalat torlasztó csobogásán

egy szálat letép nézi a kezén lassan eredő vér patakját

így lesz neve karja lába – összhangzat alapul
morgásból csend – nézésből erő
látásból tapintat – alvásból álom
álomból képek – képekből vágy
vágyakból ember – emberből tárgy
tárgyból alany – alanyból eredő
málló szélhomály – felhők takarta ég
égyő lámpa körtefák – fák az égen eleven gráf

nézd őket. milyen tisztán tudatlanok, az ég minden rajzát elfeledték, annyit és annyira
őrizték, hogy amikor kellett, többé, kevésbé sem lették sehol, és a karcsú, hajló nád szárával
fénylő pontokra mutatnak fel egyesével. hízó éjszaka, szép, virradat előtti manusok, hajlik,
inog, hajlik-inog. mutató pálcákkal, nádszállal, pontot pontjával, köti-ragasztja csillámos
nyálát, törli szeméből a fáradást, most éles, most nemcsak él, teremt, és sugárzó rajait
magával viszi addig is, amíg így lesz, holnap így lesz, rajzból mozgás, nincsből ébredés.
nézd őket.

hang

jönnek a hangok együvé az ébrenléttel
fóliasátrak párája reggeli füst kering
jönnek és mennek közelednek távolodnak
meglepi a hajnalt ladikot láncáról eloldva

rúgja a vízre az orr kétfelé fésüli
csobban a lapát koppan a bordákon
ragadozók földön vízen levegőben
és növényevők rovarok olvasatlan hada

nedves ruhaujjak fűzött erős cipő
torokba ragadt távolság pörkölt szemei
ha megvan a dohány még izzik lázasan
kéztől fejhez vándorol fordul az ujjak közén

aki szemével mért hagyhatja fülére is
két kézzel a főzött búzát a kukoricával
szőnyeget terít a nyugtalan mederfenékre
a parti fűz szétcsapott tekintete lentről ázó haja

homloktól a magasba lobog a zöld
testén és közein csepegő nyalábok
a reggelbe tűnik a hajnal fátyolozása
tisztá kék ég hízik saját halovány helyén

és lent a mélyben a vizek súlyai alatt
lebegő növények csiszolt kavicsok iramló
törvényeik szerint előbb aprók nagyobbak
utána gyűlnek az etetésre odaszoktatott halak

tágra nyílt szemmel a folyó
most mélyen befelé figyel
tükör híján pórusain ereszti át
a ladikos hajnalba szakadt jövetelét